

Stockholms kommun
registrator@utbildning.stockholm.se

Rektorn vid Långbrodalsskolan
Patrik Björk
aa02876@stockholm.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Långbrodalsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Långbrodalsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Långbrodalsskolan besöktes av Skolinspektionen den 7 februari 2013.

Fakta om skolan

Långbrodalsskolan ligger i kommundelen Älvsjö i Stockholms kommun och har 407 elever, från förskoleklass till och med årskurs 4. 329 elever deltar i fritidshemmets pedagogiska verksamhet.

Långbrodalsskolans ledningsgrupp består av en rektor som har det övergripande ansvaret för verksamheten och är närmaste chef för medarbetarna i årskurserna 3 och 4. Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor som ansvarar för förskoleklassen och årskurserna 1-2. Skolans personal är organiserad i sju arbetslag.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde 67 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i matematik. Motsvarande siffra för kommunen var 77 procent och för riket 72 procent. Av skolans egen redovisning framgår att andelen elever som har nått kunskapskraven i matematik har minskat med cirka 20 procentenheter jämfört med föregående år.

För ämnena svenska och svenska som andraspråk visar Skolverkets statistik för år 2012 att 89 procent av eleverna i årskurs 3 i Långbrodalsskolan nådde kravnivån på samtliga delprov, vilket är högre än för riket där 72 procent av eleverna nådde kravnivån. Av skolans egen redovisning framgår att det är skillnad i pojkars och flickors resultat i ämnena svenska och svenska som andraspråk, där 97 procent av flickorna når kravnivån mot 80 procent av pojkarna. Vidare framgår av skolans egen sammanställning att alla elever i årskurs 3 uppnår kunskapskrav i naturorienterade och samhällsorienterade ämnen.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Långbrodalsskolan visar att skolans elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Eleverna uppnår generellt sett goda resultat även om resultaten i matematik i årskurs 3 har försämrats under läsåret 2011/2012. Skolan har dock analyserat resultaten och vidtagit åtgärder för att förbättra kvalitén i matematikundervisningen, bland annat genom att delta i matematiklyftet.

Både rektorn och elever uppger att lärare klargör för elever och deras vårdnadshavare vilka mål utbildningen har och vilka krav som ställs. Detta bekräftar även av Skolinspektionens enkät till vårdnadshavare där 87 procent av föräldrarna svarar att "det stämmer helt och hållet" och det "stämmer ganska bra" på påståendet "Jag vet vad mitt barn behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan". Elever och vårdnadshavare informeras också fortlöpande om elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling vid utvecklingssamtal och i individuella utvecklingsplaner.

Skolan och fritidshemmet bedriver ett aktivt värdegrundsarbete för att förebygga kränkande behandling. Skolan har regelbundna klassråd och elevråd, där eleverna tagit fram ordningsregler som ständigt diskuteras och påtalas av personalen. Av Skolinspektionens enkät och samtal med eleverna framgår vidare att den övervägande majoriteten av eleverna känner sig trygga och att lärarna har stor tillit till deras förmåga.

Av skolans "Elevhälsoplan" framgår att det finns tydliga rutiner för att identifiera och utreda elever med behov av särskilt stöd och enligt rektorn får alla elever det stöd de har rätt till.

Skolans systematiska kvalitetsarbete är nedtecknat i ett så kallat "Årshjul" och skolan har en arbetsplan som innehåller identifierade utvecklingsområden, åtgärder och mål. Fritidsverksamheten har utifrån enkäter identifierats som ett av skolans utvecklingsområden och en fritidsutvecklingsgrupp har bildats med uppgift att förbättra kvalitén samt säkerställa att kraven i styrdokumentet efterlevs. Skolledningen uppger att elevinflytande är en viktig fråga i detta sammanhang.

Vid tillsynen konstaterade dock Skolinspektionen några förbättringsområden i verksamheten. Åtgärdsprogram är viktiga verktyg i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Innehållet i åtgärdsprogrammen för elever på Långbrodalsskolan måste bli tydligare då målen som eleven förväntas uppnå inte alltid är kopplade till läroplanens krav. Åtgärdsprogrammen ska upprättas även för elever som ges studiehjälp på modersmålet.

Vidare visar tillsynen att skolan och fritidshemmet arbetar för att förebygga och förhindra kränkande behandling, men att den upprättade planen för detta arbete inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 27 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att varje enskild verksamhet tydligt framgår av planen mot kränkande behandling och att de åtgärder som anges är anpassade utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att det återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet. Om skolan väljer att göra en gemensam plan är det viktigt att varje verksamhet synliggörs och att de åtgärder och redogörelser som anges är anpassade utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Enligt Skolinspektionens praxis innebär "en översikt över de åtgärder som behövs" krav på att vissa rutiner ska finnas i planen; rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, rutiner för uppföljande insatser samt rutiner för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Dessutom ska ruti-

nerna enligt praxis ha såväl ett elev- elev – perspektiv (kränkningar elever sinsemellan) som ett vuxen-elev – perspektiv (kränkningar av vuxen mot barn/elev).

Skolinspektionen har tagit del av Långbrodalsskolans plan mot kränkande behandling som gäller för verksamheten i grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Enligt rektorn görs årligen kartläggningar för att identifiera åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Trots det är åtgärderna allmänt hållna och fritidshemmets behov synliggörs inte. I planen saknas även en handlingsplan vid situationer då en vuxen kränker en elev.

Utredningen visar att det finns brister i planen mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Upprätta åtgärdsprogram för elever som ges studiehandledning på modersmålet.
- Utarbeta åtgärdsprogram som innehåller konkreta mål och anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Beslut om åtgärdsprogram kan överklagas till Skolväsendets överklagarnämnd.

Av intervjun med rektorn framgår att på skolan finns elever som får studiehandledning på modersmålet. För dessa elever upprättas dock inga åtgärdsprogram. Då studiehandledning är en form av särskilt stöd ska denna åtgärd dokumenteras, följas upp och utvärderas i ett åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Långbrodals-skolan som utarbetats under höstterminen 2012. I dessa anges bland annat elevens behov, kortsiktiga och långsiktiga mål samt de åtgärder som skolan vidtagit eller avser vidta. Däremot framgår det inte alltid hur åtgärderna ska utvärderas. Likaså är målen som eleven förväntas uppnå inte alltid konkreta och utvärderingsbara, till exempel "komma igång och slutföra anvisade uppgifter", "att datorn är ett bra hjälpmedel i skolan". Det saknas även information om att föräldrarna har rätt att överklaga beslut om åtgärdsprogram. Rektorn uppger att skolan från vårterminen 2013 kommer att använda sig av en ny mall för åtgärdsprogram som kommunen tagit fram. I denna finns information om hur vårdnadshavare kan överklaga åtgärdsprogrammet. Vid tidpunkten för tillsynen fanns inte aktuella åtgärdsprogram i den nya mallen som Skolinspektionen kunde ta del av.

Tillsynen visar att skolans åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs avhjälpa bristen.

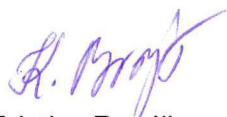
Författning

3 kap. 9 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Kristine Brosjö
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).